

ECOTIP

Nieuwsbrief

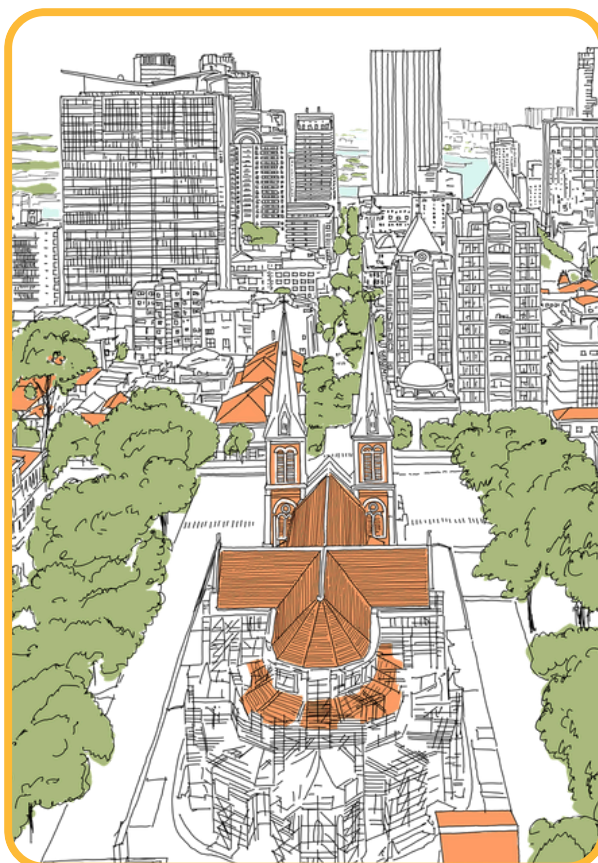
Afl. 1 - Oktober 2024

VOORWOORD

Met trots presenteren we de allereerste nieuwsbrief van het ECOTIP project!

ECOTIP is officieel van start gegaan op 1 februari 2024, en op 28 mei kwamen alle betrokken partners samen in de prachtige Hortus Botanicus in Leiden voor de officiële kick-off. Deze bijeenkomst stond in het teken van kennismaking en het gezamenlijk vormgeven van de verwachtingen. We begonnen met een presentatie over het project en de doelen, waarna de vier deelnemende regio's – Groningen, Utrecht, Rotterdam en Den Haag/Leiden – hun regionale uitdagingen en inspirerende initiatieven deelden.

De afgelopen maanden stonden vooral in het teken van opstarten: het verkennen van de datainfrastructuur en het aantrekken van personeel, zoals u ook kunt lezen in deze nieuwsbrief. Vanaf 2025 verwachten we volop in actie te komen en steeds meer onderzoeksinzichten en activiteiten met u te kunnen delen.

We zien nu al dat het thema van gezonde leefomgevingen leeft in de regio's en dat er sterke dwarsverbanden zijn met bestaande initiatieven. Naast het doen van onderzoek hopen we in het ECOTIP project deze verbindingen verder te versterken: tussen disciplines, domeinen, en regio's. Samen kunnen we leren en innoveren om gezondere leefomgevingen te creëren en te behouden voor de toekomst.

Veel leesplezier en op naar een vruchtbare samenwerking!

Namens het ECOTIP team,

Jessica Kieft - de Jong

SAMENWERKING

Health Campus Den Haag en het Centrum voor Milieuwetenschappen Leiden

De Health Campus Den Haag is een samenwerking aangegaan met het Centrum voor Milieuwetenschappen Leiden (CML) voor onderzoek naar de blootstelling aan ongunstige omgevingsfactoren en de impact hiervan op mentale gezondheid en longgezondheid. De unieke dataverzameling van CML in de regio Den Haag op het gebied van biodiversiteit, waterinfiltratie, luchtkwaliteit, temperatuur en bodemkwaliteit wordt gekoppeld aan het Extramuraal Leids Academisch Datawarehouse (ELAN) van de Health Campus Den Haag. Dit maakt het mogelijk om gedetailleerd onderzoek te doen naar diverse aspecten van de leefomgeving en hun effecten op de gezondheid.

Deze samenwerking is onderdeel van het ECOTIP-project van de Nationale Wetenschapsagenda, dat zich richt op onderzoek naar zogenoemde ecosyndemieën: een opeenstapeling van chronische aandoeningen als gevolg van een ongunstige leefomgeving.

FESTIVAL GEZOND VERSTAND

Op maandag 14 oktober jl. vond voor de tweede keer het Festival Gezond Verstand plaats. Tijdens deze bijeenkomst, georganiseerd door de Provincie Zuid-Holland, stond het thema gezonde leef- en voedselomgeving centraal.

Prof. Dr. Jessica Kieftede Jong nam deel aan het plenaire panelgesprek samen met o.a. Teun van de Keuken. Dit gesprek leidde vooral tot de discussie over wie en hoe er een bijdrage geleverd moet worden aan een gezonde leef- en voedselomgeving.

Na het plenaire deel konden deelnemers aansluiten bij verschillende workshops. Mariëlle Beenackers verzorgde met collega's van Erasmus MC/Cephir en TU Delft een workshop over het vergroenen van de stad en Jessica Kieftede Jong vertelde iets over ECOTIP in de workshop "Gamechangers voor een gezondere buurt".

Het festival werd afgesloten met de aftrap van Healthy Society; een samenwerking van Leiden-Delft-Erasmus Universiteiten en Medical Delta ter bevordering van een gezonde samenleving

In Dordrecht is met een aantal inwoners door de GGD Zuid Holland Zuid (ZHZ) samen gewerkt aan een participatief actie onderzoek met de naam 'Hart voor heel Krispijn' kreeg. De aanleiding voor het project is dat bewoners in Oud-Krispijn een minder goede gezondheid ervaren vergeleken met andere wijken en buurten in Dordrecht en regio ZHZ. Het bijzondere is dat het project zonder een vooraf bedacht doel is gestart. Het doel van een participatief actieonderzoek is om aan de hand van ervaringskennis van inwoners te gaan werken aan een positieve verandering bij problemen die men ervaart in de wijk of buurt. De bewoners bepalen als mede-onderzoekers de agenda, het doel, de vraag en methoden gedurende het project. Het doel van de onderzoekers werd om met elkaar een wijk te realiseren waar het fijn wonen is en waar we trots op zijn. De overtuiging hierbij was dat meer grip op de omgeving ook de gezondheid verbetert. In het participatief onderzoek project is o.a. met elkaar geleerd dat de relatie die wij met elkaar en anderen (zoals de gemeente of het opbouwwerk) hebben fundamenteel is om tot (een begin van) verandering en gezondheidswinst te komen. Hierdoor is een beweging in Oud-Krispijn in gang gezet om vanuit een sociale benadering te werken aan gezondheid, met hoop op een betere buurt, versterkte samenwerking en een betere gezondheid. Het plan is om deze sociale benadering in meer buurten te gaan inzetten.

Bron: Cephir Nieuwsbrief 03/24

ELSI- aspecten binnen ECOTIP, wat zijn dat eigenlijk?

Binnen werkpakket 4.2 zijn wij van plan om 'bewustzijn te creëren over ethische, juridische en maatschappelijke kwesties binnen ECOTIP". Dat is een breed doel dat een aantal vragen oproept. Want bij wie willen we eigenlijk bewustzijn creëren? En waarover? Op welke vragen willen wij uiteindelijk antwoord geven?

Om de taken van ons werkpakket behapbaar te maken hebben we besloten ons eerst te richten op het opsporen van zogenaamde '**data invisibles**'; mensen in de samenleving die onzichtbaar zijn in geregistreerde (gezondheids)data. Dat kan verschillende redenen hebben, bijvoorbeeld omdat zij gezondheidsenquêtes niet invullen vanwege een Nederlandse taalbarrière, te ingewikkelde vraagstellingen of simpelweg te weinig mentale ruimte of energie om een enquête in te vullen. Bij registraties is het eenvoudiger, want wie niet bij een huisarts of medisch specialist op het consult komt, komt niet in de registratie terecht. Maar dat betekent niet dat iemand geen klachten heeft. Mensen kunnen de zorg ook bewust vermijden uit angst en wantrouwen of onbewust vermijden, omdat het zorgsysteem steeds complexer wordt.

Een eerste inzicht is dat niet alle huisartsen en ziekenhuizen in de data zitten. Dat is ook een aandachtspunt wanneer patiënten een keer een vervangend arts hebben bezocht die niet in de database zit. Deze inventarisatie is een eerste stap richting een ECOTIP - datakwaliteitsregister. Om dit register te vullen kijken we breder dan alleen gezondheidsdata, bijvoorbeeld naar data over sociaaleconomische status en natuurlijk over de leefomgeving. Tot slot vinden wij de naam 'datakwaliteitsregister' klinken of wij van de data-politie zijn in plaats van van de Haagse Hogeschool. Er wordt dus druk gebrainstormd over een vriendelijkere naam.

EMPOWERMENT

WP 3.1 Veldproef 1: Empowerment van beleidsmakers

De betrokkenheid van lokale beleidsmakers bij het ECOTIP project is cruciaal om complementaire belangen te bespreken en samen te werken aan duurzame oplossingen. Op 9 september vond een eerste bijeenkomst plaats met een kleine groep lokale beleidsmakers om de rol te bespreken die ECOTIP kan spelen bij de voorbereiding van de beleidscyclus voor volksgezondheid.

Tijdens deze bijeenkomst werd benadrukt hoe ECOTIP beleidsmakers kan ondersteunen om beter geïnformeerde en proactieve beslissingen te nemen. Een vervolgbijeenkomst met een grotere groep lokale politici is gepland voor oktober. Het ECOTIP-project als geheel zal worden gepresenteerd om verdere samenwerking en betrokkenheid aan te moedigen.

EVEN VOORSTELLEN...

EcoTip Onderzoekers

Ik ben **Mirthe Muilwijk**. Als Postdoc onderzoeker bij het Julius Centrum ga ik buurten in Nederland categoriseren naar ecosyndemische graad. Daarnaast ben ik werkzaam als onderwijscoördinator bij de afdeling Epidemiologie en Data Science van Amsterdam UMC. Ik heb een achtergrond in biomedische wetenschappen, en ben gepromoveerd op het gebied van etnische verschillen in het risico op type 2 diabetes; in bijzonder in hoeverre het hoge risico op type 2 diabetes onder Zuid Aziaten verklaard kan worden door lipotoxiciteit. Gedurende mijn postdoc onderzoek hierna heb ik onder andere onderzocht welke sociale en fysieke factoren bijdragen aan etnische verschillen in het risico op diabetes complicaties. Hierbij heb ik ervaring opgedaan met analyses in de CBS omgeving en met het gebruik van verschillende omgevingsvariabelen. Wil je met mij in contact komen? Dan kun je me een email sturen: m.muilwijk@umcutrecht.nl

Mirthe

Mariana

Graag stellen we **Mariana Soares** voor, onze nieuwe promovenda uit Portugal. Mariana kent Groningen al een beetje, omdat ze hier zes jaar geleden was in het kader van een studentenuitwisselingsprogramma. Nu keert ze terug naar Groningen om haar academische carrière voort te zetten als onderdeel van het ECOTIP-project. Na het succesvol afronden van haar masteropleiding in Lissabon heeft ze waardevolle ervaring opgedaan in de private sector. Deze combinatie van academische kennis en praktijkervaring sluit perfect aan bij de doelstellingen van ECOTIP.

In de eerste fase van haar PhD zal Mariana de relevante literatuur bestuderen en vervolgens beginnen met het analyseren van de gegevens. Ook zal ze verschillende cursussen volgen om haar methodologische en gezondheidseconomische kennis verder te ontwikkelen. We zijn blij haar in ons team te hebben en kijken uit naar haar ondersteuning van het project.

Ik ben **Jonáh Stunt**, en ik werk sinds 1 oktober als Universitair Docent bij de afdeling Public Health en Eerstelijns geneeskunde van het LUMC (op de Health Campus in Den Haag). Ik heb een achtergrond in geneeskunde, culturele antropologie en klinische epidemiologie, en heb ervaring met zowel kwantitatief als kwalitatief onderzoek.

Binnen EcoTip zal ik mij vooral gaan bezighouden met het opzetten en coördineren van het leernetwerk bestaande uit verschillende stakeholders, en het opzetten en coördineren van actieonderzoek, met als doel om samenwerking binnen en leeropbrengsten van het project te optimaliseren.

Samen met mijn vriend, drie kinderen en twee katten, woon ik met veel plezier 'achter de duinen'.

Jonáh

Mijn naam is **Hielke Muizelaar**, ik ben 24 jaar en woon in Leiden. Sinds oktober 2023 ben ik promovendus aan de Health Campus Den Haag. Mijn studieachtergrond ligt in Informatica, die ooit begon in Leeuwarden en mij vervolgens naar Groningen leidde, waarna ik in Leiden mijn master in

Computer Science heb afgerond in 2023. Mijn passie ligt bij data-analyse, specifiek voor het toepassen van dataonderzoek ter verbetering van de gezondheidszorg. In mijn eerste jaar als promovendus heb ik mij voornamelijk gericht op het HealthBox-project, waarbij ik een machine learning-model ontwikkelde om ziekteprogressie te voorspellen bij patiënten met het metabool syndroom. Deze ervaring wil ik graag inzetten binnen het ECOTIP-project. Binnen ECOTIP onderzoek ik momenteel de toegevoegde waarde van mobiliteitsdata als een indicator voor weerstand, in vergelijking met andere omgevings- en psychologische variabelen.

Ik kijk erg uit naar nieuwe samenwerkingen en verdere kennisuitwisseling binnen dit mooie project!

Hielke

Ik ben **Heidi Chierandjoe** en sinds april werk ik als onderzoeker bij de Haagse Hogeschool waar ik betrokken ben bij ECOTIP-werkpakket 4.2. Het doel van dit werkpakket is het creëren van bewustzijn onder wetenschappers, beleidsmakers, zorgprofessionals en burgers over ethische, juridische en maatschappelijke kwesties (ELSI) gedurende het hele project: van dataverzameling tot ontwikkeling en implementatie van interventies. Mijn achtergrond ligt in Sociale Psychologie en ik heb ervaring met zowel kwantitatief als kwalitatief onderzoek. Ik kijk ernaar uit om met iedereen samen te werken!

Heidi

VACATURE

Sta jij binnenkort als één van onze onderzoekers in onze rubriek "Even voorstellen..."? Bij het Erasmus MC hebben we een interessante vacature voor onderzoeker in opleiding ECOTIP!

Voor meer info: [Onderzoeker in opleiding ECOTIP: Community-empowerment for a healthy living environment](#) | [Werken bij Erasmus MC](#)